

IZHAJA VSARI DAN

ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj
Posamične številke se prodajajo po 3 evr., (6 stotink)
v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici,
Kranju, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu,
Ajdovščini, Postojni, Dombergu, Solkanu itd.
Oglas se računa na milimetre v širokosti ene
kolone. CENE: Trgovinske in obrtne oglase po 8 stot.
milimetro, oglasnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov
po 20 st. in. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka na-
daljšna vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa
10 stot. — Oglase sprejema „Inseratni oddelek uprave
Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROCNINA ZNAS

za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K —, na
naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira.
Naročnina na nedeljsko izdajo „Edinosti“ stane: celoletno K 5-20, pol leta 2-60
Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana
pisma se ne sprejemajo in rokopol se ne vračajo.
Naročnino, oglašne in reklamacije je pošiljati na upravo lista
UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18 (Narodni dom).
Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik
konsorcijski lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijska
lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštno-hranilnični račun št. 841-652.
Telefon št. 1157

BRZOJAVNE VESTI.

Bolgarski knez Ferdinand na Dunaju.

DUNAJ 12. Sinoči je iz Sofije semkaj
dospel bolgarski knez Ferdinand.

Štrajk na češki politehnikih.

PRAGA 12. Slušatelji tukajšnje češke
politehnike niso prišli danes na predavanja.
Popoldne se bo vršil shod, na katerem se
bo razpravljalo o sedanjih slabih odnosih
in pomankljivosti na tej visoki šoli.

Novo ministerstvo za javna dela.

DUNAJ 12. Korespondenca „Avstria“
javlja: Posvetovanja o delokrogu ministerstva
za javna dela so popolnoma končana. Na
včerajšnji medministerijski konferenci je bila
konečno natančno določena meja delokroga
posameznih resortov, kakor tudi sodelovanje pri
skupnih stvareh.

Proračunski odsek avstrijske zbornice.

DUNAJ 12. Proračunski odsek avstrijske
zbornice je vspešje poglavje: direktni
davki. Prihodnja seja jutri.

Grozna eksplozija dinamita.

CARIGRAD 12. Brzojavke iz Vana po-
ročajo o veliki nesreči: V odnodni armenski
cerkvi so našli veliko množico zabojev polnih
pušk, patron in dinamita. Ko so vojaki te
zaboje odnašali, so jih napadli armeniki re-
volucionarji. Prišel je hud boj. Tekom boja
so baje vojaki povzročili, da je eksplodiral
dinamit, vsled česar je zletel v zrak armen-
ski del mesta in je eksplozija tudi v bližini
napravila veliko škodo. Število mrtvih je baje
zelo veliko.

1500 letnica sv. Ivana Zlatousta.

RIM 12. Povodom 1500 letne slavnosti
sv. Ivana Zlatousta je bila danes predpoludne
v navzočnosti papeža v veliki dvorani za be-
nifikacije v Vatikanu pontifikalna maša po
grškem obredu.

Pruska zbornica.

BEROLIN 12. Zbornica je pričela raz-
pravljati proračun za bogocastje. Posl. Ja-
czewski se je pritoževal, da se ne postopa
enakopravno s pruskimi katoliki ter je zahtev-
val, naj se verouk poučuje v materinskem
jeziku. Minister dr. Holle je odvrnil, da se
poljske otroke poučuje verouk nemško le
tedaj, ako dobro umevajo ta jezik. Na vsak
način je pripravljen v tem oziru ugoditi.

Maroko.

MADRID 12. — „Imparcial“ kritikuje
akcijo Francije v Maroku, ki ni po njegovem
mnenju nikakor utemeljena v algejski po-
godbi. Taktika Francije vzbudi čim dalje večjo
jezo Marokancev. Francija je dokazala, da
ni algejske pogodbe rešila marokanski pro-
blem. Niti enega njenih členov ni bilo možno
uvečjaviti, zato se umešava Nemčija in se zdi,
da bo nujno potreben nov sestanek, ki naj
nadaluje evropsko akcijo za Severno Afriko.
List pravi nadalje, da se nikakor ne strinjajo
pravice Španolke in Francije. Španska hoče s
svojimi kolonijami živeti z Marokom v miru,
nikakor pa neče tamkaj pomnožiti svojega
upliva s pustolovsko politiko.

Avstrijska delegacija.

Plenarna seja.

DUNAJ 12. Delegacija je nadaljevala
razpravo proračuna ministerstva za znanje
stviri. Del. Baernreither je omenil, da na-

PODLISTEK.

7

KAZAKI.

Kavkaška povest. — Grof LEV N. TOLSTOJ.

Zdaj je z nenavadno hrabrostjo in od
vseh občudovano močjo pobil in podjarmil
nešteto množico gorjancev; zdaj je bil sam
gorjanec in branil z njimi vred svojo ne-
odvisnost proti Rusom. Čim si je slikal
podrobnosti, so igrali v njih vlogo stari
znani moskovski obrazi. Tu se je bojeval
Saska B*** na strani Rusov ali gorjancev
proti njemu. Celó krojač mosje Kapel se
je vdeleževal slavljenja zmagovalca.

Ce so mu prihajala pri tem v spomin
stara poniževanja, slabosti in zmote, je bil
ta spomin nanje toliko prijetnejši. Jasno
je, da se tam sredi gor, potokov, Čerkesk
in nevarnosti te zmote ne bodo mogle po-
navljati več. Izpovedal se jih je enkrat
pred seboj samim, in končano je.

Tu je bil še eden, njemu jako drag

rašča med avstrijskimi narodi zanimanje za
vnanjo politiko. Ta politika postaja danes
zelo težavna radi velikega števila narodnosti,
ki tvorijo to državo. Ob vsaki priliki se
vzpenja ta ali ona narodnost. Oni, ki ra-
čuna z Avstrijo, mora računati žnjo, kakor z
narodno kompleksno državo. Naš minister za
vnanje stvari je v mejah možnega in dejan-
skega storil vse, kar je mogel storiti. On ni
za to, da ostanemo vedno v starih tesnih
mejah. To dokazuje gospodarska politika na
Balkanu. Govornik je omenil železniškega
programa na Balkanu ter pokazal na ruske,
francoske in italijanske manifestacije. Te ma-
nifestacije napravljajo na nas utis, ako se iz-
vzame senzacijo, da ne prigovarjajo toliko
napovedani politiki, marveč da se čudijo,
da je Avstrija pričela zopet politiko ekspan-
zije. Govornik je pokazal na težkoče gos-
podarskega programa ministra za vnanje stvari
ter apeliral na mirno stvarno podporo od
strani novinarstva. Govornik se je obširno
bavil z balkansko politiko ter naglašal po-
trebo, da se vzpostavi red v Macedoniji; po-
lemiziral je potem tudi z najnovejšim govorom
ogrškega ministerstva predsednika.

Del. Seliger je izjavil, da nemški socia-
listi v Avstriji niso le pristaši trozveze, ki
služi mirovnim svrham, ampak želé tudi
prijeteljskega razmerja z nemško državo.
Obsojal je prusko protipoljsko politiko, ki
je dekretirajo pruski plemenitaši. Očrtal je
obširno žalostni položaj avstrijskih delavcev
v Pruski ter pozval ministra za vnanje stvari,
naj se zavzame za te delavce kakor za Av-
strijce v inozemstvu sploh. Govornik je za-
ključil z željo, naj ne bo naša unanja poli-
tika le politika kapitalističnih interesov, mar-
več tudi politika v varstvo zdravja in gos-
podarskih interesov Avstrijcev živčih v ino-
zemstvu.

Del. Axmann se je bavil najprej z odno-
šaji do Ogrske. Videlo se je, je nadaljeval
govornik, da je nek skupni minister, ki je
podal neko izjavo tej državni polovici v prilog,
bil takoj napaden od ogrskih politikov, in da
je potem v drugi delegaciji rekel ravno naspro-
tno, kar je trdil v prvi. To kaže, na kako
slabi podlagi je pri nas država enotnost.
Jasna in zavedna politika je pri nas nemoguća.
Govornik se je obrnil potem proti šovinizmu
ogrške neodvisne stranke, ter izjavil, da bi
razpad monarhije utegnil biti ob danih okoli-
ščinah začetek evropske vojne. Govore o ek-
spezeju ministra za unanje stvari je govornik
stavil na ministra več vprašanj. Vprašal je
izlasti, kako stališče da zavzema Rusija k
vprašanju Sandšaske železnice. Vprašal ga je
nadalje, mu je li kaj znano o balkanski trans-
versalni železnici, projektirani od Italije. Rekel
je, da bi bila to slaba politika, ako bi me-
rala Avstrija za gradnjo sandšaske železnice
dati Italiji kakih koncesij. Konečno je izjavil,
da so krščanski socialci neomajano za zvezo
z Nemčijo.

Del. Hormuzaki je pozdravil mirovno po-
litiko ministra za unanje stvari ter je obsojal
protipoljsko politiko na Pruskem.

Del. Pachter je branil zvezo z Nemčijo,
ter zagovarjal prusko protipoljsko politiko.

Govornik sta potem še del. Kramar in
Vuković. Konečno je bil proračun vsprejet v
splošnosti in v podrobnostih. Prihodnja seja
v terek z dnevnim redom: vojni proračun.

Plenarna seja ogrske delegacije.

DUNAJ 12. Delegacija je nadaljevala
razpravo o vojnem proračun. Prvi je govoril

sen, ki se je zapletal v vsako misel mla-
dega moža o bodočnosti: to je bil sen o
ženski. In tam sredi gor je stopala pred
njegovo domišljijo v podobi čerkeske suž-
nje vitkega stasa, dolgih las in vdanih,
globokih oči. Prikazuje se mu v gorah sa-
motna kočja in na pragu „ona“, kako ga
pričakuje, med tem ko se on truden, po-
krit s prahom, krvjo in slavo, vrača, po-
njej, in živo si predstavlja njene poljube,
njene rame, njen sladki glas, njeno vda-
nost. Družestna je, toda neolika, divja,
nič fina. V dolgih zimskih večerih jo pri-
čenja vzgajati. Ona je umna, ukaželjna,
nadarjena in si hitro prisvoji vse potrebno
znanje. Zakaj tudi ne? Zelo lahko se uči
jezikov, zna čitati proizvode francoske
književnosti, jih umevati. „Notre Dame de
Paris“ na primer ji mora ugajati. Ona zna
tudi govoriti francoski. V salonu se zna
kretati boljše nego dama iz najvišjih kro-
gov. Ona zna peti, preprosto, z močjo in
strastjo. „Ah, kaka neumnost!“ je rekel
sam sebi.

A tu so ravno dospeli na neko po-
stajo in moral se je prenesti v druge sani

del. Issekutz (u-tavna stranka). Rekel je, da
popolnoma zaupa vojnemu ministru. Glasoval
bo za povišanje častniških plač, čim pride
isto na dnevni red.

Del. Lovsz (ljudska stranka) je omenil
sovražnih izjav v avstrijski zbornici
in avstrijski delegaciji naper-
jenih proti narodnim vojaškim zahtevam
Ogrske. Govornik zaupa vojnemu ministru in
bo glasoval za proračun.

Del. Bakony (Koštova stranka) se je
tudi bavil z napadi radi armadnih zahtev
Madjarov. Govornik je obsojal ščuvanje čast-
niškega zbora nasproti Ogrski, ki simpatično
pozdravlja zboljšanje materialnega položaja
častnikov. Nadeja se od častniškega zbora,
da bo znal upoštevati ogrsko stališče.

Del. Tomičić je opisal razmere v
Hrvatski, Slavoniji, Dalmaciji, Bo-ni in Her-
cegovini. Zagovarjal je ustanovitev vojaške
niže realne s hrvatskim naučnim jezikom ter
izjavil, da so delegati iz Hrvatske pripravni
glasovati za povišanje častniških plač ne iz
političnih razlogov, marveč, ker so popolnoma
prepričani, da je to potrebno. Govornik bo
glasoval proti vojnemu proračunu.

Del. Nagy je zadovoljstvom konstatir-
val, da so pričeli vodilni vojaški krogi ume-
vati madjarska stremeljenja. Govornik bo gla-
soval za proračun.

Del. Medaković je govoril hrvatski
in izjavil, da odklanja proračun. Ostro je
kritikoval vladanje novega bana.

Del. Babić je govoril hrvatski ter iz-
javil, da vojna uprava prekaša v kršenju
političnega pravnega stališča Hrvatske celo šo-
vinistične organe v ogrsko-hrvatskem ministe-
stvu. Govornik je navedel več slučajev,
kako zanemarljivo vojna uprava hrvatski
jezik.

Del. Szivak je omenil izvajanje vojnega
ministra Schönaicha v vojaškem odseku av-
strijske delegacije. Veseli ga, da so razmere
v toliko dozele, da se državopravna mno-
nja u tavnne stranke in vojnega ministerstva
popolnoma strinjata. Korektno mnenje Schö-
naicha je ugodna podlaga, da se stvari raz-
motajo. Nasproti Tomičiću je naglašal, da
nima Hrvatska na Bosno in Hercegovino ni-
kakih predprav, marveč zamore biti tu go-
vor le o državopravnih pravicah Ogrske.

Govorilo je še več govornikov, na to je
bila generalna debata zaključena in specialna
debata odložena na jutri.

Mala fides.

Celjska „Domovina“ je postala v zadnje
čase nasproti tržaškim Slovincem kaj rado-
darna z — ukori in nasveti. Kar iz rokava
jih siplje. Tako se nas je ljubeznjivo spom-
nila kar v treh številkah zaporedoma: dne
24., 27. in 29. januarja.

Prijatelji nam sicer svetujejo, naj se ne
oziramo več na te celjske ljubeznjivosti, ker
jim je vidna — tendenca. Mi hočemo tudi v
obče uračevati ta pametni nasvet, ali tu pa
tam utegne biti vendar umestno, da nekoliko
osvetlimo celjskega lista „iskanje resnice“.
To smo dolžni, četudi ne radi „Domovine“,
pač pa radi slovenske javnosti na Stajarskem,
ker nam ne more biti vsejedno, kako naši
bratje tam gori mislijo o nas.

V številki od 24. januarja n. pr. opri-
včuje v dolgem uvodniku svoje protektorstvo
nad jugoslovansko socialno demokracijo, ali
točneje rečeno: nad tržaškimi socialnimi de-
mokrati! Na ta članek utegnemo odgovoriti
pozneje, ko prilika tako nanese. Za danes

in dati vzniku za žganje. Toda znova se
je povrnil s svojimi mislimi k tej neumno-
sti, ki jo je bil pravkar vrgel od sebe, in
zopet so stale pred njim Čerkeske, slava,
vrnitev v Rusijo, čast krilnega adjutanta,
lepa žena. „Pa, saj ni ljubezni!“ si je
rekel „Časti — neumnost... A tistih šest-
stooseminsedemdeset rubljev?... A osvo-
jeni kraji, ki mi dadó več bogastva nego
potrebujemo za vse življenje? Sicer pa ne
bo dobro, sam uživati to bogastvo. Treba
ga razdeliti. Samo komu? Šeststoosemin-
sedemdeset rubljev Kapelu, potem pa bomo
že videli...“ In že so zamegle povsem
nejasne sanje njegove misli in še-le Va-
njušin glas in občutek, da je prenehalo
gibanje, sta zmotila zdravo spanje mla-
dosti, in, ne da bi se zavedal, je zlezal na
novi postaji v druge sani in se peljal
naprej.

Naslednje jutro zopet isto: iste po-
staje, isti čaj, isti zibajoči se konjski ko-
mati, isti kratki pogovori z Vanjušo, isto
nejasno sanjarenje in dremanje na večer
in trudno, zdravo spanje mladosti ponoči.
(Dalje.)

naj pribijemo le dvojno iz tega članka. Prvo
bi bilo zadržilo, da je očitane animoznosti
(„Domovinega“ urednika namreč) lahko-
mišljeno in nehonetno, drugo pa
izjava, da je bil g. urednik šele od
druzihi opozorjen na naš članek
„Kje je resnica?“, na kateri članek
sedaj odgovarja!

Mi bi menili (in se menda s tem ne pre-
grešamo proti dolžni skromnosti), da je vsa-
komur, posebno pa slovenskemu žurnalistu
(pa naj je za tega ali onega političnega
mišljenja), ki hoče tržaško slovensko življe-
nje in snovanje zasledovati in soditi, v
neizogibno dolžnost, da čita edini slovenski
dnevnik tržaški, ki dan za dnem sproti beleži
našo kroniko in je glasilo tržaškega politi-
čnega društva.

Tu pa pripoveduje urednik celjske „Do-
movine“, da so ga morali še le drugi opo-
zoriti na naš njemu posvečeni članek, kar
involirva pripoznanje, da našega lista niti
ne čita.

Ne čita in vendar — obsoja! S tem je
krazno ilustrirana njegova trditev, da išče le
resnico in da ga ne vodi nikaka animoznost.

Danes smo se namenili, da nekoliko rea-
giramo na članek, s katerim „Domovina“
komentira in gloriira nedavno izšlo brošuro
o slovenski politični, socialni in gospodarski
organizaciji v Trstu in njega okolici.

Članek naglašja, da je ta knjižica „zelo
zanimiva za kulturnega historika“, ali motil
bi se, kdor bi menil, da ta knjižica služi
„Domovini“ v podlago za objektivno sodbo,
za pravično razdeljevanje luči in sence, za
opravičeno grajo, a tudi za zaslužno hvalo.
Razni drugi slovenski listi in tudi taki, ki
niso prijatelji sedanjemu vodstvu tržaških
Slovincem in s katerimi smo tu pa tam v
oistih bojih, so priznavali, da izišli „Imenik
slovenskih društev in združenj v Trstu in
okolici 1907“ priča o lepem razvoju in na-
predku tržaških Slovincem!

„Domovina“ pa se kar ne more povspeti
do takega priznanja, marveč jej je tudi re-
čena knjižica v dobrodošel povod, da išče le
— senco. Ves članek ima očitno tendencijo,
da se lovi za dokazom o zmagovalnem pro-
diranju — klerikalizma v Trstu, kar
ne pomenja seveda nič drugega, nego grozen
polom naše tržaške politike.

A imenitno je, kako „Domovina“ kon-
struira svoje dokazovanje o zmagovalnem
prodiranju klerikalizma. Naj navedemo v iz-
gled le par stavkov iz članka v „Domovini“.
Piše n. pr.:

„Ker so društva navedena samo po ime-
nih, ne more poročevalec z absolutno zanes-
ljivostjo trditi, je li to ali ono društvo
klerikalno ali narodno, no pa brez
ozira na to je društvo, katerih klerikalen
značaj je tudi izven Trsta znan in celo v
imeni že izražen, v Trstu in okolici
dovolj. Pod duhovniškim uplivom stoje brž-
kone vsa arimatejska in pogrebna
društva.“

To je temeljitost, ako se po samem
imeni že izreka sodba o bitstvu, značaju in
namenih kakega združenja! Ali „Domovina“
se je z navajanjem Arimatejskih in pogreb-
nih društev imenitno urezala. To so stara
eminentno gospodarska in tudi posojilna
društva za svoje člene in imajo s politiko nič
manje in tudi nič več stika, nego n. pr. naše
„Dramatično društvo“. Ta društva vodijo po-
šteni narodni možje in se ista poslužujejo za
svoja društvena obvestila našega glasila. Mi
ne moremo seveda kontrolirati, da-li ni med
členi vseh teh društev tudi kak „klerikalec“,
ali društva kakor taka nimajo nikakega posla
s politiko in so zgolj gospodarska društva,
ki delujejo blagodajno in koristno.

Dalje piše „Domovina“:

„V tej dobi tako uspešne klerikalne or-
ganizacije je bilo ustanovljenih tudi več po-
sojilnic, konsumnih in obrtnih društev, o
katerih se po samem imenu ne da
soditi, ali stoje pod duhovniš-
kim vplivom ali ne.“

„Domovina“ bodi potolažena. Med poso-
jilnicami, konsumnimi in obrtnimi društvi na
tržaškem ozemlju se prisležata edino le po-
sojilnica in eno od več gospodarskih
društev pri sv. Ivanu h klerikalnim organiza-
cijam. S kako pravico, to pokaže bodočnost.
Tu beležimo le dejstvo, da je to društvo
povabilo na otvoritev svojih novih prostorov
tudi par voditeljev narodne stranke, da so se
ti odzvali povabilu brez vsacega pomisleka
ter da je na otvoritveni slavnosti sodelovalo
tudi par členov akademikega društva „Bal-
kan“ in — tamburaši svetoivanski, ki so vsi
brez izjeme zvesti pristaši narodne stranke.

Kakor klasično pričo navaja „Domovina“
„Zavod sv. Nikolaja“, ta „jedini filantro-

pični slovenski zavod". Tu moramo zopet naglašati, da ne moremo kontrolirati, v koliko je vsaka posamična služkinja, ki išče zavetja v tem zavodu, "klerikalna", niti nečemo dvomiti na klerikalnem mišljenju vsakodosebnega duhovnega voditelja v tem zavodu. Ali nasproti trditvi "Domovine", da se klerikalci sedaj lahko ponašajo pred ljudstvom, da so oni edini, ki skrbijo za ubogo, zapuščeno slovensko "deklico", moremo postaviti dejstvo, da je temu zavodu: predsednica gospa Karla Ponikvarjeva, podpredsednica: gospa Roža dr. Gregorinova, tajnica g. Olga Sancin, blaginčarica g. Maša Grom, poleg voditeljice g. Marije Žitnikove in duhovnega voditelja Matije Škabarja. Glede prvih štirih moremo pač vzklikniti: dalo neho tržaškimi Slovencem še mnogo takih — klerikalov!!

Tudi o družbi šoli pri sv. Jakobu trdi "Domovina", da jo imajo klerikalci popolnoma v svojih rokah. Ta zavod pa ima v resnici v svojih rokah in ga vzdržuje družba sv. Cirila in Metodija, katere sedanjemu vodstvu bi morala nekoliko zaupati tudi celjska "Domovina". Sicer pa stoji dejstvo, da poleg katehetov, kakoršnjih imajo menda na vseh ljudskih šolah brez izjem; poučujejo na deški šoli same posvetne moči, na dekliški pa poleg 3 sester tudi 3 posvetne moči. Po tem dejstvu naj sodi čitatelj, v koliko odgovarja resnici trditve, da je ves zavod v rokah školskih sester!

Posebno se je urezala "Domovina" z navajanjem "Vzgojevalnega zavoda školskih sester", v katerem da se "odgajajo slovenska dekleta v strankarskem klerikalnem duhu".

V resnici pa je to le povsem privaten in mejnaden zavod. "Domovina" naj nam izvoli navesti sredstvo ali določbo za koga, s katero bi mogli mi preprečiti ustanovitve kakšnega zasebnega zavoda, ali pa diktirati duh, v katerem naj se gojenke vzgajajo v takem zasebnem zavodu!! In vprašati smemo urednike "Domovine": zakaj pa oni ne prednjačijo na Štajerskem z izgledom, kako se da pomesti s takimi zavodi?!! (Zvršetak pride.)

Dr. Marchet o vseučiliščnem vprašanju.

Z Dunaja javljajo, da je včeraj naučni minister dr. Marchet na seji deveterice nemških strank govoril o vseučiliščnem vprašanju. Minister je naglašal, da je vprašanje o ustanovitvi češkega vseučilišča na Moravskem, slovenskega vseučilišča v Ljubljani in italijanskega dozorelo v toliko, da ga treba rešiti. Dr. Marchet je svetoval Nemcem, naj se s to rešitvijo, spriznajo, ker bi se sicer ta stvar uredila proti volji in brez sodelovanja Nemcev. Nemci so ministrov svet odklonili, ter so se v prvi vrsti izrekli proti ustanovitvi italijanske pravne fakultete na Dunaju, češ, da bi Slovenci in Malorusi takoj zahtevali, naj se zanje ustanovijo enaki zavodi na Dunaju, čim bi Nemci dovolili, da se ustanovi italijanska fakulteta na Dunaju.

Glede italijanskega vseučilišča je minister naglašal, da v Trstu vlada ne dovoli italijanske juridične fakultete, istotako ne v kakem mestu na Trentinskem. Priprava ljena je pa jo ustanoviti na Dunaju. Juridica in filozofična fakulteta bi ne bili v nobeni zvezi z dunajskim vseučiliščem, temveč od njega popolnoma ločeni.

Ekspozé barona Aehrenthala in njegove posledice.

Odločna pisava malone vseh avtoritativnih listov francoskih proti železniškim nameram barona Aehrenthala na Balkanu je očitno zelo neprijetno presenetila dunajske kroge. Ta fakt se razločno izraža v članku, ki ga priobčuje "Neue Freie Presse", ki mu je namen, da bi prepričal ruske vladne kroge, naj nikar ne slušajo teh francoskih glasov.

To, kar dokazujejo francoski listi — češ, da avstro-ogrski namere kršijo avstro-ruski dogovor za obranitev statusa quo na Balkanu — da nikakor ne odgovarja resnici. Dunajski list naglašal, da bi železniške gradbe, ki jih namenuje Avstro-Ogrska in izlasti zveza bosanskih železnic z Makedonijo in Grško — za katero zvezo je sultan že podelil dovoljenje — prihajale v prilog trgovini vse Evrope. Neumevno da je torej, kako morejo francoski listi obdolževati Avstro-Ogrsko, da je požrešna in nevarna za evropski mir.

Mej tem pa nadaljujejo francoski listi svojo kampanjo. Posebno oster je pariški "Figaro", ki trdi, da bo železniška zveza med Dunajem in Egejskim morjem zagotovila Avstro-Ogrski trgovinsko nadvlado v centralni Evropi. V sedanjih političnih časih je gospodarskemu prodorju namen političnega prodiranja. Reči se more torej — pravi "Figaro" — da načrt Aehrenthalov gre za tem, da bi se vztočno vprašanje rešilo v prilog Nemcev in na škodo Slovanov. Avstro-Ogrska da se boče okoristiti na mandatu, dobljenem od Evrope. To je čudna posledica dogovora v Münstegu. Pariški list vidi v tem neuspeh ruske diplomacije.

Poljaki in Čehi.

V Berlinu se je vršil te dni velik shod Poljakov, na katerem je bilo okoli 2000 oseb. Shod je protestiral proti nemškemu nasilju in je izrazil priznanje Čehom, ki podpirajo borbo Poljakov.

Proti trozvezi.

Hrvatski delegat Babić-Gjalski je izustil dne 8. t. m. v plenarni seji ogrske delegacije znamenit govor, ki je bil v resnici govorjen iz srca vsakemu Slovencu. Delegat Babić je nepobitnimi argumenti dokazal vso nesmiselnost in škodljivost te politične kombinacije za našo monarhijo. Trozvezo je označil delegat Gjalski kakor najneboljše, najkrivičnejšo in najnevarnejšo politično kombinacijo, ki nas že desetletja muči in veže na historične in naravne nasprotnike naši dinastiji in naši posesti, ki nas veže na dva naroda, katerih eden nikdar ne pozablja, da je nekdanje rimsko-nemško cesarstvo imelo svoje meje dalje preko mej proti vzhodu, nego jih ima današnja nemška država, in da tudi meje "der deutschen Zunge" dalje sežajo, nego-li črno beli stebri. Drugi naš zaveznik pa živi v večni zavesti, da njegovo ujedinjenje ni gotovo, dokler niso pod italijanskim belim križem tudi Trentin, Istra, Dalmacija in vsa Adrija. Narodno bitstvo enega in drugega našega zaveznika je direktno proti našim interesom. Zato človek res ne more najti razlogov, s katerimi bi opravičil to politiko, to nelogičnost in to — kar je glavno — to nevarnost! S to trojno zvezo služimo samo Berlinu in njegovi pohotnosti, po tej zvezi smo le pijonirji germanstva, tega največjega in najnevarnejšega našega nasprotnika.

Delegat je potem žigosal vsem ogorčenjem nemško barbarstvo proti Poljakom. Na grozo vsega naobraženega sveta, ob protestu vsakega javnega čustvovanja izjavi naš nemški zaveznik politiko uničevanja Poljakov, ki so po zločinu osemnajstega stoletja pripadli k Prusiji. To postopanje je skoro enako onemu, ki so je nemški dviraki pred tisoč let vršili proti polabskim Slovanom. Ista barbarizem, ista krutost, isto groženje vsakega prava — a mi smo danes v dvajsetem stoletju.

In ta nasilnež, ta negator vsacega prava — to je zaveznik monarhije v kateri je pretežni del prebivalstva slovenski! Ali iz ekspozéje barona Aehrenthala ni nič razvidno, da bi bil interveniral v tej stvari z ozirom na večino, ki jo sestavlja prebivalstvo monarhije, katero on zastopa! Proti postopanju Prusije je opravičen protest iz vsacega kota vesoljnega sveta, kjer le bijejo človeška srca; kako da ne bi bil dovoljen — tako tesnemu zavezniku. Kakor imamo pravico zahtevati od držav v Afriki in Avstraliji, da ne trpe trgovine s sužnji, tak tudi ne smemo trpeti postopanja Prusije s Poljaki.

Ogrska.

Organizacija Romunov na Ogrskem.

Centralni urad romunske stranke v Aradu je že pričel volilno organizacijo. Urad ima najprej sestaviti imenik vseh onih romunskih voditeljev, katerim želi stranka poveriti organizacijo podružnic.

Akcija katoliške ljudske zveze.

Minolo nedeljo je imela katoliška ljudska zveza shode v stotini občin. Na več shodih so govorili delegatje centralnega vodstva in državni poslanci. Predmetom govorov so bili načrti in organizacija katoliške ljudske zveze. Ta akcija ljudske zveze, ki stoji pod zaščito ljudske stranke, je neprijetno dirlila druge parlamentarne stranke.

Revizija poslovnika.

Iz Budimpešte poročajo: Razprava o reviziji poslovnika prično brzkone že prihodnji ponedeljek. Vsega skup se teh konferenc udeleži 12 poslancev, in sicer se povabi pet poslancev stranke neodvisnosti, dve ustavne stranke, dva ljudske stranke, enega disidenta, enega zastopnika narodnosti in enega Hrvata. Povabila na to medstrankarsko konferenco razpošlje minister za notranje stvari Andrássy. Politični krogi se od teh konferenc ne nadejajo nikakega vspeha, ker so se člani stranke neodvisnosti izrekli proti kompromisu.

Hrvatska.

Dr. Nikodem Jakšić odstopil.

Kakor javljajo iz Zagreba, je v vsej naglici dobil dopust najstarejši banški svetnik dr. Nikodem Jakšić. Razlog temu sporu je dejstvo, da je hotel ban Rauch izdati naredbo, da se vsi uradniki strogo pozovejo, da ne bodo glasovali za koalicio.

Veliki župani pri Rauchu.

V terek so bili vsi veliki župani v Zagrebu pri Rauchu. Imeli so posvetovanje radi saborskih volitev.

Rusija.

Otvoritev varšavskega vseučilišča.

Iz Varšave javljajo, da se tamošnje vseučilišče zopet odpre meseca septembra t. l., ob enem izda vlada dovoljenje, da se odpre privatno vseučilišče s poljskim učnim jezikom.

Drobne politične vesti.

Proti madjarskemu polkovnemu jeziku. V seji avstrijske delegacije je del. Axmann interpeliral vojnega ministra, kako more opravičiti uvajanje madjarskega polkovnega jezika kakor izključnega v 16 ogrskih polkih, ko niti toliko čisto madjarskih polkov ni?!

Dnevne vesti.

Včerašnji trgovski shod, ki ga je sklicalo "Trgovsko izobraževalno društvo" je bil izborno obiskani. Razpravljanje se je vršilo kaj zanimivo. Predsedoval je g. Ulčekar; drž. posl. dr. Rybač je poročal o vprašanju, kaj nam je storiti proti žuganju boj kota naših jestvinčarijev. Izmed drugih govorikov omenamo še drž. posl. prof. Mandića, dr. Gregorina, dr. Wilfana in gosp. Ivaniševića.

Shod je končal po 11. uri in radi pozne ure prinesemo poročilo v jutranji številki.

Bliža se čas, ko bodo Slovenci iz bližine in daljine imeli priliko pokazati, kako ljubijo kulturo, prosveto in napredek, kako ljubijo svojo naobedno mladino; bliža se Ciril Metodijev ples. Tu se bo uresničil Horacijev izrek: Omne tulit punctum, qui miscuit utile dulci. Dulce bo ples sam, a utile dobiček namenjen Ciril-Methodijevi družbi, slovenski mladini. Da bo ples res "dulce", za to skrbi odbor; dvorane bodo dično okrašene, sviralci bosti dve vojaški godbi; da bo pa ples "utile", za to mora skrbeti sl. občinstvo! Torej v soboto vsakdo na Ciril-Methodijev ples.

Pri tem opozarjamo, da so še nekatere lože svobodne in da so vstopnice na razpolago v "Slovenski knjigarni" pri g. Gorenjcu, ulica Valdirivo 40.

Odbor tržaških gospa delujoči v korist Ciril-Methodijevskega plesa mladine, ki bo v soboto 15. t. m., obrača se z nujno prošnjo do vseh slovenskih rodoljubov, naj blagovolijo poslati kak dar za srečkanje. Darove sprejema gospa dr. Gregorinova v "Narodnem domu", ali pa katerasibodi druga odbornica. Te pa slavno občinstvo že pozna, ker jih v dičestokrat na svojem pragu. Nadalje se prosí, da bi pridno kupovali srečke. Saj stanejo le 10 novčiča, a dobi se za to lahko predmet, ki stane več kron. Vsi torej delajmo z vso vmeno in ljubeznijo, da vspe ta narodna prireditev kar najsijajneje. Ali veste koliko čistega dobička so imeli v Ljubljani na Ciril-Methodijevem plesu? 5000 kron. Bog ne daj, da bi mi tržaški Slovenci zaostajali! Osobito me Slovenke ne smemo!

Zahvala. Ob zaključku letošnje "Božičnice" si usojajo podpisani odbor ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metodija izražati vsem č. g. darovalcem in darovalkam preskrbnjo zahvalo.

Osobito se še zahvaljujemo za šivanje oblek gospej Margreiter, gospici Milki Mankoč, gospej Roži dr. Gregorinovi, gospej Zinki dr. Rybarčevi, gospej Josipini dr. Mandičevi, gospej Linči Knaus, gospej Emi Bartelj, gospej Angeli, gospej in gospici Krstnik in gospicam Suša.

Enako zahvalo naj sprejme gospa Antonijeta Feorster v Berlinu, ki se vsako leto spominja naših ubožnih otročičev z znatno svoto. Bog plačaj vsem!

Odbor ženske podružnice sv. Cirila in Metodija.

Resnici na ljubo. Prejeli smo: V dopisu v "Edinosti" iz Bazovice dne 26. jan. se kaže na-me kakor na dopisnika v "Edinosti" od dne 18. januarja o običnem zboru Zavarovalnice za govejo živino.

Z gg. dopisniki tudi od mene cenjenimi kakor zaslužni rodoljubje se nočem pretekati glede pisca poročila, ki jih je neprijetno zadelo. Le toliko jim bodi povedano, da vendar niso še popolnoma na jasnem.

Sedaj k stvari!

Kar se tiče "pomot" v vprašavnem poročilu, prepuščam sodbo zborovalcem, ki so bili navz-či na zboru zavarovalnice za govejo živino v Bazovici. Čuditi se pa moram, da g. Capovilla ni imel toliko poguma, da bi bil sam nastopil v svojo obrambo, ko mu vendar gg. dopisniki dajajo spričevalo "značajnosti" in "možatosti".

Slehermi zavedni okoličan pozna zgodovino prošle cikorijske, ve, koliko preprirov in bojev je bilo po krivdi pripadnikov tega društva, ustanovljenega od narodnih sovražnikov kakor bojno sredstvo proti naši narodni stvari v okolici. Kolikor naših okoličanskih poštenjakov je moralo v zapore radi hujskarij tiste zalega!!

V tistih kritičnih časih ni bilo blizo capoville, ki bi stal ob strani našim mučeničkom, jih tolažil, in da bi izpodbujeval soseda k narodni zavednosti in vstrajnosti. Malo nam je koristilo to, če je kdo med temi organi magistrata — in še to so bile sila redke izjeme — v srcu dobro mislil, ko pa ni imel poguma, da bi bil očitno nastopil proti izdajstvu!! Lahko bi rabil huje besede, ali pustimo to!

Do dragih Bazovcev pa se obračam z ponovnim pozivom, naj si nemudoma osnujejo "Zadrugo upravičenih posestnikov" po vzgledu Opencev in Padričanov v obrambo svojih posestniških pravic proti nakanam mestne gospode. Na čelo zadrugi pa naj postavijo pravega moža, ki bo znal odločno braniti njih gospodarske pravice.

Josip Grgič,

načelnik "Zadr. opr. posest." v Padriču.

Pojasnilo. Včerašnje notico v spomin pok. Josipa Cergola v Rocolu moramo opozoriti v toliko, da venca ni poklonilo "Gospodarsko društvo" v Rocolu (ker tačega društva ni) ampak "Gospod. društvo" pri Sv. Mariji Magdaleni zgoraj, čegar člen je bil pokojnik.

Iz Bazovice. Dne 26. t. m. imelo je vrlo naše pevsko društvo "Lipa" svoj redni občni zbor. Počastili so nas tudi zastopniki akad. fer. društva "Balkan" pevskih društev "Tabor" iz Lokve, "Zvon" iz Opčin, "Slovenska straža" iz Gropade in "Slovan" iz Padrič. Zborovanje je otvoril predsednik Vinko Škerjanc s primernim pozdravom zastopnikom gori omenjenih društev. Med drugim je omenil, da bo tukajšnja "Zavarovalnica za govejo živino" slavila v tem letu 10-letnico svojega obstanka. Da bo slavnost kolikor možno sijajnejša, sklenilo se je prirediti koncertu pomladi veliko vrtno veselico, združeno s tombolo, pri kateri bi sedelovali zraven "Lipe" tudi bratski društvi "Slovan" in "Slovenska straža".

Poročili tajnika in blaginika sta bili odobreni.

Ob točki "razni nasveti oglasil" se je za besedo predsednik akad. fer. društva "Balkan" stud. iur. g. Hrabroslav Sosič z Opčin.

Povedal je namen navzočnosti njegove in drugih Balkan-šev, ki je ustanovitev javne ljudske knjižnice. V lepih besedah poudarjal je važnost ljudskih knjižnic, ter priporočal naj vsakdo po svojih močeh pripomore k ustanovitvi te za omiko in napredek naroda velevažne institucije. Njegovim besedam so vsi navzoči oduševljeno prikljubili. Sklenilo se je prirediti v ta namen pričetkom maja veselico, na kateri bi sodelovalo akad. fer. društvo "Balkan" s primerno igro, koncertni del bi pa izvajala pevska društva "Lipa", "Slovan" in "Slovenska straža".

Pri točki, volitev novega odbora bil je izvoljen "per acclamationem" ves stari odbor, izzvenjeni blaginika, ki pa je že med letom odstopil.

Predsednik se je v svojem in v imenu vsega odbora zahvalil za ponovno izkazano zaupanje. Občno navdušenje je vzbudila vest, da sta pristopila k našemu društvu kakor podporni člana tamburaški odsek pevskega društva "Kolo" v Trstu in njega vrli vodja g. A. T. Ker se ni nihče več oglasil za besedo je predsednik zaključil zborovanje zahvaljujoč se navzočim zastopnikom gori omenjenih bratskih društev posebno g. H. Sosiču ter pozivljajoč ude društva "Lipa" k vstrajnosti. Na to smo se podali v gostilno g. I. Urbančiča, kjer so se vrstile napotnice, pevski zbori in tamburanje vrliga tamburaškega zbora iz Boršta do pozno v noč.

Ob tej priliki mi je omeniti tudi, da priredi "Lipa" domačo zabavo za povabljenе goste dne 1. marca v prostorih g. Andreja Grgiča.

Poroke, rojstva in umrljivosti. Od 2. do 8. febr. t. l. se je v tržaški mestni občini poročilo 34 parov. Rodilo se je 113 otrok, to je 54 moških in 59 žensk; od teh 9 nezakonskih. Umrla je 137 oseb, in sicer 74 moških in 63 žensk; od teh 22 izpod enega leta.

Tržaška mala kronika.

Mesto v Ameriko, v zapore. Ko je minole sobote Lloydov parnik "Wurmbrand" priplul iz Dalmacije v Trst, je prišlo z njim več Črnogorcev in Hercegovcev, namenjenih v Ameriko. Policija je pa mej Hercegovci našla enega — imena mu ne vemo — ki je doma iz Stolca in ga tamošnje oblasti iščejo zato, ker je poveril 2200 kron. Bil je aretovan in odveden v zapore.

Iz Benetk v zapore. Ko je včeraj popoldne Lloydov parnik "Metković" priplul iz Benetk v Trst, je policijski adjunkt gosp. Krainer našel mej pasazirji nekega Josipa Z., doma iz Ljubljane. Josip Z. je bil žel v Benetke k tamošnjemu avstro-ogrskemu konzulu, se tam prijavil z zlaganim imenom in prošil, da mu konzul preskrbi brezplačno vožnjo, da se more vrniti domov. Policijski adjunkt ga je pa poznal in je vedel tudi, da ga ljubljansko deželno sodišče išče radi zločina tatvine.

Mej svakinjama. Amalija Benedettich, soproga mesarja Oresta, je prijavila včeraj v jutro ob 6 uri na redarstveni stražnici v ulici Giuseppe Parini, da sta jo predinočnjim ob 8. uri v ulici Giorgio Vazari napadla njena svakinja Ersilija Benedettich in pa zaročenec te poslednje, 21-letni mornar Ivan Morelli. Zgrabila da sta jo za lase, jo vrgla na tla in jo pretepla. A še najhuje je to, da sta jej — kakor je ona dejala — vzela torbico, v kateri je imela 160 kron denarja.

Amalija Benedettich je to javila na redarstveni stražnici ob 6. uri zjutraj. Malo pozneje je pa neki mladenič prišel na isto stražnico nekega pijanca, češ, da ga je našel ležečega na cesti in naj ga redarji spravijo domov. Ko je pa redarstveni nadzornik vprašal mladeniča, kako da mu je ime, da vzame stvar — ker tako zahteva njegova služba — na zapisnik, je mladenič povedal, da je 21 letni mornar Ivan Morelli. Tableau! "Da bi bili tako pridni vsi tisti, ki jih iščemo!" si je mislil redarstveni nadzornik in je pridržal Ivana takoj v zaporu. — Ivan je sicer trdil, da on ne ve ničesar o torbici, in da je on le branil svojo ljubico Ersilijo Benedettich, ko sta se Ersilija in Amalija lasali in mlatili. Ali ta izgovor mu ni nič koristil.

Pozneje je bila sretovana na lastnem stanovanju tudi Ersilija.

Da si poskrbi brezplačno stanovanje in hrano. vsaj za nekaj časa, je 58-letni čevljar Anton Zammateo, stanujoči v ulici di

Riborgo št. 7, predsinčnim ob 9. uri zalučal precejšen kamen v šipe okna kavarne „Orientale“ na velikem trgu. Šipa — ki je bila vredna 200 kron — so se seveda razletela na koščke. Zatem je pa Zaimateo šel sam na redarstveno stražnico v ulici Tigor in tam je povedal, kaj da je storil. Dejal je, da je to storil nalašč zato, da pride za nekaj časa v zaporo. Vstregli so mu takoj in ga djali pod ključ.

Nezanesljiva služkinja je 27-letna Josipina K., doma iz Koberida. Predsinčnim sta jo dva policijska agenta aretovala v hiši št. 3 v ulici Sv. Lazarja, kjer je služila. Prej je Josipina K. služila pri družini gospoda Jai koba Benedettich v ulici del Belvedere. Dne 28. januarja t. l. je pa Josipina nenadoma zapustila to službo in odšla. Pozneje so Benedettichovi konstatovali, da je Josipina odhajaje vzela s seboj neki plašč, vreden 80 kron, dve britvi, vredni 10 kron, in pa več perila, v skupni vrednosti 30 kron. Benedettichovi so jo radi tega ovadili policiji. Poleg te, je pa bila vložena na policiji še druga ovadba proti Josipini: neka Marija Uršič, stanujoča v ulici Massimo d'Azeglio, pri kateri je Josipina prenočevala meseca novembra m. l., jo je ovadila, da jej je ukradla škarje, svileni naramno ruto in pa jopič, v skupni vrednosti 24 K.

Tepen je bil. — 28-letni zidar Anton Peberščič, stanujoči na Vrdeh, je prijavil večeraj predpoludne na policiji, da sta ga predsinčnim pretepla 21-letni dninar Marko Tičič in pa 26-letna lahkoživka Marija Goršek. Bil je namreč z njima v neki krčmi v ulici della Punta del Forno in tam se je bil spril z njima. Tičič da ga je vdaril večkrat s stolico in ga ranil na glavi in na desni roki, Marija Goršek ga je pa „mazala“ po glavi s ključem in ga tudi ona ranila.

Aretovan je bil večeraj 37-letni težak Henrik H., doma iz Rimini, ker je v imenu mlekarnarjevega Evgena Zecha — pri katerem je bil v službi do 16. januarja t. l. — iztirjal 16 kron in ta denar zapravil.

Zasačen je bil od redarja 44-letni brezposelni dninar V., ko jd hotel v svobodni luki na nekem vozu prerezati vrečo kave, da bi si s kavo napolnil žep in jo potem prodal. Redar ga je seveda aretoval.

Tat v kavarni. 43-letnega težaka Petra A., ki stanuje v ulici Maialica, so dali predsinčnim natakariji kavarni „Goldoni“ aretovati, ker je bil vkradel v kavarno neko srebrno posodo, vredno 12 kron.

Nesrečen žepni tat je 17-letni Ivan B., stanujoči v ulici Caripson. Predsinčnim je hotel openski mlekariji Virginiji Breščak na „rdečem mostu“ vkrasti iz „epa novčarko, v kateri je bilo 4 krome družbi. Mlekarija je pa to pravočasno zapazila in ga odpodila. To sta pa videla dva policijska agenta. Vendar jima je bil Ivan tatjaj pobegnil. Našla sta ga pa predsinčnim na Corsu in ga aretovala.

Mala tatvina. 22-letni Karol M., doma iz Brazilijske, je bil kurjač na parniku „Slavonia“ parobrodne družbe „Cunard Line“. Predsinčnim so ga pa na parniku zasačili, ko je vkradel iz shrambe nekaj škatele konzerviranega mesa. Dali so ga aretovati.

Šmešalca. Priporočilo. Gospod ravnatelj, rada bi vas prosila, ako imate za mojega moža kaj dela? — Obžalujem, sedaj imamo prav malo dela. — O to bi bilo za mojega moža ravno prav!

Koledar in vreme. Danes: Fuka muč. — Jutri: Valentin muč. — Temperatura večeraj ob 2. uri popoldne + 8.5° Cels. — Vreme večeraj: lepo.

Vremenska napoved za Primorsko: Lepo, večinoma jasno. Hladni vetrovi. Temperatura malo spremenjena. Semtertja jutranja megla.

Društvene vesti.

Pevski zbor Bratovščine sv. Cirila in Metodija opozarja perce, da se redno udeležujejo vaj, ki se vrše vsaki torek in petek od 8. ure do 10. zvečer v lastnih prostorih ulica Montecchi št. 15. Zbor vabi tudi nove moči, da se prijavijo.

Naše gledališče.

V nedeljo se naše gledališče po dolgem premoru, v katerem so se vzpizorile bajke, burke in ljudske igre, povrne k resni drami. In to je prav, kajti naše gledališče mora za poredno gojiti vse vrste dramatične umetnosti. Ponovi se namreč sloveča Turgenjevova drama „Tuji krah“, v kateri bode zopet gostovala gospa Danilova z ljubljanskega gledališča. Poleg te drame vzpizori se še ruska noviteta „Medved“, groteska v 1 dejanju, ki jo je spisal slavni ruski pisatelj Čehov. Tudi v tej igri nastopi gospa Danilova.

Darovi.

Za Ciril-Metodijev ples so nadalje poslali damskemu odboru: g. Josip Gregorčič, trgovca v Trstu 4 buteljke istrskega refoška in 2 buteljke likera „Cleo“, g. Engel-

hilda Lauš 10 K in gosp. Rudolf Jug umetniško rezban lesen okvir za dve fotografiji.

Nadaljne darove sprejema za damski odbor gospa Roža dr. Gregorinova (Narodni dom, ulica Giorgio Galatti 18, II nadstropje).

Književnost in umetnost

Mešani in moški zbori I. zvezek. Uglasbil župnik Jakob Aljaš. Cena 60 v. Obsega Gregorčičeve: Domovini, Nerešiti, Ne zveni mi (mešani zbori) in Naša zvezda, Vjetege ptiča tožba, Soči (moški zbori). Aljašove skladbe so povsod znane in priljubljene, tako da jim niti ni treba priporočila. Ta zbirka njegovih najlepših skladb gotovo razveseli naša pevška društva, zlasti še, ker je tako poceni.

Istotako priporočamo društvenim zborom tudi novo zbirko: **Venček narodnih pesmi za mešani zbor I. in II. zvezek.** Harmoniziral Alojzij Miheličič. Cena vsakega zvezka 50 v. 10 izvodov stane 4 K.

Naša zvezda. Besede spisal Simon Gregorčič. Za samospiev s klavirjem zložil Anton Foerster. S sliko Simona Gregorčiča. Na to krasno skladbo slavnega slovenskega glasbenika smo že opozorili naše pevске in glasbene kroge in jo priporočamo vnovič, zlasti ker je čisti dohodek namenjen Gregorčičevemu spomeniku. Stane 80 vinarjev.

Založila je te skladbe „Katol. Bukvarna“ v Ljubljani.

Korejska brata. Ta zanimiva povest iz Koreje je izšla kakor XII. zvezek zbirke Spillmannovih povesti, ki jo izdaja Katol. bukvarna v Ljubljani. Cena je 60 v.

Pouk zaročencem in zakonskim. Spisal Janez Zabukovec. U Ljubljani 1907. Založila „Katol. bukvarna“. Knjiga je neme-njena preprostemu ljudstvu in stane vezana 1 K 40 v.

Vse tu naznanjene knjige in publikacije se dobivajo v tukajšnji Slovenski knjigarni Jos. Gorenjca, via Valdirivo 40.

Loterijske številke izžrebane dne 12. februarja 1908:

Brno 5, 31, 17, 66, 56.
Inomost 12, 46, 18, 89, 64.

Vesti iz Goriške.

Gorica. „Gorica je gnezdo in gorje nje-mu, ki je zašel v to mesto. Ta že ni bil pri čisti pameti, ki je kedaj priporočal Gorico!“

Tako in še bujšim slišim lamentirati tujce, ki prihajajo v Gorico; posebno trgovski pot-niki ti ne morejo nikdar „prehvaliti“ ljube Gorice. Ali so pa opravičeni, tako grdit našo „Nico“. Žal le, da ne moremo njihovim je-remijadam odrekati vse opravičenosti. Poglej-mo le goriske kočijaže! Bolj lenih in nemarnih jih menda ni, nego so gorški brumisti. Tujca pogledava malomarno in mu ne odpira in ne zapira vrat kočije. Ponočno čepi na „kozlu“ in vsprejema milostno denar. Da bi ga zahvalil? Ha še v misel mu ne prihaja to. No, čast, komur čast! Slovenski kočijaži so v tem oziru bolj šli. Pozna se mu, da je Slovenec in da ima precejšno eleganco in in-teligenčnost.

O tramvaju niti govoriti. O tem si lahko vsak predstavlja, kakšen je. S prihodnjim tramvajem pa tudi ne bo boljše. Kajti kon-duktorji bodo Italijani in ne bodo umeli dru-gorodcev. Drugorodec pa se ne bo nalašč za to učil „goricjanščine“, da bi se mogel pogo-voriti z gosp. kondukterjem. V tem oziru ne

Kavarna in pivarna Parigi
Trst, ulica Giosuè Carducci št. 36)

Matteo German & Comp.
je pred kratkim odprta in na novo oprem-ljena. Preskrbljena je z najraznovrstnejimi in okusnimi pijačami in likerji najboljših tu- in inozemskih tovarn, kakor tudi

nastavljenim pivom prvih tovarn

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

Najvspešneje sredstvo proti

revmatizmu in protinu

je **TEKOČINA GODINA**

Steklenica stane K 1.40. Iz Trsta se ne odpošilja manje od 4 steklenice proti pošt. povzetju ali proti anticipatni pošiljavi zneska 7 K franko pošt. in zavoja.

Neštevilo spričeval dokazuje izbornost in vspeh.

Ako hočete, da Vam laasje zrastejo in postanejo lepi,
Ako hočete, da Vam ne bodo laasje izpadali,
Ako hočete, odpraviti z glave luskinе, rabite edino le znamenito

Chinina

Salus

Na prodaj v parfimerijah mirod-nicah in brivnicah v buteljkah po
K 1.20 in K 1.80.
Paziti je na ponarejanja.

TOVARNA POHIŠTVA

Aleksand. Levi Minzi

Trst — ulica della Zesa št. 46.

Zaloge:
Piazza Rosario št. 1.
Ulica Lazzaretto vecchio št. 36.

Trajna zaloga pohištva:
ulica della Sanità št. 14.
Pisarna:
ulica Lazzaretto vecchio št. 36.

Katalogi, načrti in proračuni na zahtevo.

Telefon: 6-70; 16-58. (Za informacije vprašati 6-70).

UMETNI ZOBJE
Plombiranje zobov
Izdiranje zobov brez
= vsake bolečine
v zobozdravniškem kabinetu
Dr. J. Čermák in G. Juscher
TRST
ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

Poulards, race, purani, štajerske kokoši, Racija mast, Slanine, Maslo, konzerve. Dnevni dohod. Cene jako zmerne. — Postrežba na dom
Trst, ulica Campanile št. 15.

Pohištvo
od navadne do najfineje vrste
ponajnižjih cenah
v novi slovenski trgovini
Peter Jeraj
Trst, via Vincenzo Bellini 13
vogal ulice sv. Katarine

UBIRALEC in popravljatelj glasovirjev se priporoča slav. občinstvu —
ANDREJ PECAR, ulica Dante Alighieri št. 3
II. nadst., Trst.

Želez. kina-vino Serravallo

za bolehtne otroke in rekonvalescente.

Provzročea voljo do jedi utrjuje želo-dee in ojačuje organizem.

Priporočeno od najslovečih zdravnikov v vseh slučajih, kadar je treba se po bolezni ojačiti.

Odlikovano z 22 kolajnami na raznih razstavah in z nad 5000 zdravniškimi spričevali.

Izborni okus. **Izborni okus.**
J. SERRAVALLO - TRST

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

Najvspešneje sredstvo proti

revmatizmu in protinu

je **TEKOČINA GODINA**

prirejena v Trstu **Rafaella Godina, lekarna „Alla Madonna della Salute“** pri od lekarnarjev: **sv. Jakubu in Josipa Godina, lekarna „All' Jgea“ Farneto 4**

SLOVENCIM NE ZAMUDITE OBISKATI

Pariško prodajalnico obuvala :: :: ::

Trst ul. S. Antonio št. 4 (hiša Terni) (Calzoleria Parigina)

kjer najdete vsaki dan nove dohode najlepšega obuvala za gospode, gospé in otroke. Največja eleganca, cene zmerne, blago prve vrste

moremo torej pričakovati dobrega za tujski promet.

Dalje! Vse poletje so razdirali, zivali in napravljali goriške ulice in še zdaj puha tista mašina po travniku in stiska gromoz. A vspeh? Gudež bi bil, ako bi se kaj posrečilo našim Goriškim in „konziljerjem“. Toliko tisočev so zakopali v goriške ulice, a prah in blato sta vendar vedno, ker so preleni, da bi ulice po- metno oskrbovali. Prah in blato pa tudi tuj- cem ništa po godu in ne samo domačinu. Glavno pa, nad čemur se tuji najbolj pritožu- jejo, je hotelska postrežba, ki je unikum in pod vsako kritiko. Vse možne stvari navajajo tujci, da se človek mora zgrazati nad malo- marnostjo hotelskih uslužbencev in brezbriz- nostjo hotelskih gospodarjev. To pa se zopet tiče večinoma italijanskih hotelov kamor, žal, zakaja večina tujcev. Naš „hotel pri Jeleni“ je vendar skrbno urejen v vsakem oziru.

Še druge stvari so, ki ne ugajajo tujcem, a slavni municipij naj sam uredi kakor mu drago. Ko mi Slovenci pridemo na površje, potem že uredimo tako, da bo prav in da ne bo vzroka tujcem za pritožbe.

Centralo za električni tramvaj v bližini južnega kolodvora so že začeli graditi. Zidavo so zopet poverili onemu Perco tu, ki je zidal morišnico in ki prezira vse, kar je slovenskega! — Le pustite, naj... norijo! Pride že dan povračila!

x Po toči zvoniti ne pomaga! Te dni so vsi trije goriški državni poslanci bru- sili pete po stopnicah železniškega ministerstva na Dunaju z deputacijo občinskega zastopa in trgovske in obrtne zbornice goriške, da bi izvedeli, iz kakega vzroka se napravi central- na železniška delavnica v Ljubljani in ne v Gorici, kakor je menda bilo že določeno. Na vsa vprašanja so odgovorili deputaciji povsodi, da so se morda dala kaka zagotovila za na- pravo centralne mehanične delavnice v Gorici a nikdar ne obvezno za železniško upravo. Ohrnili so se tudi na bivšega železniškega ministra Witteka, ki je odgovoril, da se je enkrat mislilo na to, da se zgradi delavnica v Gorici, potem pa se je odstopilo od tega namena iz raznih razlogov, mej katerima ima veliko vlogo ta, da se je na zgradbi transal- pinske železnice proračun strašansko preko- račil.

Glavni vzrok, da ne dobi Gorica delav- nice, je pa vendar edino ta, ker se goriški državni poslanci niso dovolj brigali za vso stvar. Največ izgubi vsled nemarnosti občina Solkan, ker delavnica bi bila stala na njenem ozemlju.

x Volilno gibanje med Lahi. Obe la- ški stranki na Goriškem se trudita na vso moč, da bi zmagali na vsej črti, kandidatov pa še ni nobena objavila. Le toliko se ve, da več dosedanjih poslancev ne bo po nobeni stranki kandidiranih, par njih pa so se sami odpovedali vsaki kandidaturi. Vsem prednja- čijo učitelji, ki so imeli v soboto zborovanje v Gradiški in so postavili svojega kandidata v osebi dosedanjega poslanca nadučitelja Jo- sipa Falconerja v Gradiški, ki je bil zadnjič izvoljen v furlanskih kmečkih občinah, sedaj pa kandidira na liberalni program v mestih in trgih. „Corriere“ je pisal o njem dne 30. decembra 1902, da je častilakomen, ter da je zmagal s klerikalnimi in slovenskimi glasovi. Ker so ga laški poslanci imeli za klerikalca, tudi ni dobil povabila na prvi dve seji dežel- nega zbora po svoji izvolitvi ter se je odla- šala tudi njegova verifikacija; ker se je bal, da bi se njegova izvolitev ne odobrila, vskočil je v liberalen tabor. V deželnem zboru ni imel najmanjšega ugleda in ga njegovi kolegi niso hoteli izvoliti niti v šolski osek. Tudi težnje učiteljsva ni podpiral — in sedaj ga to pa le kandidira.

Razpisane so v gradiščanskem šolskem okraju sledeče službe: 1) mesto voditelja dvo- razredne ljudske šole v Devinu; 2) mesto uč- telja-voditelja na enorazrednicah v Kožbani, Mirniku in Škrljevem; 3) mesto učiteljice na dvo- razredni ljudski šoli v Medani.

Vesti iz Istre.

Razpisano je na c. kr. okrajnem sodi- šču v Vodnjansko mesto provizoričnega kanci- lijskega asistenta.

Glasbeno društvo „Zvezda“ iz Ko- pra priredi v ned. dne 16. t. m. velik kon- cert s plesom v Boljuncu v gostilni g. A. P. Sancina. Sodelovalo bo pevsko društvo „Prešeren“ iz Boljuna. Na vspredu, ki bo zelo lep, je tamburiranje, petje, komična spe- voigra „Vesela sodnijska obravnava“ s sprem- ljevanjem klavirja in deklamacija. Po koncertu ples.

Začetek koncerta ob 4. uri popoldne. Vstopnina: koncert 40 v., ples 80 v.

Vabimo vse rodoljube iz Trsta, trž. oko- lice, da nas počaste z množestvino vdeležbo. Odbor.

Razne vesti.

Pogreb škofa Maurovića v Senju se je vršil v torek ob veliki udeležbi. Hrvatsko vlado sta zastopala sekcijski načelnik Mixich in vladni tajnik Novak, a reškega gubernarja ministerjalni svetnik Donat. Hrvatski škofje, zagrebško vseučilišče in mesta so poslali svoje zastopnike. Spreved je vodil ob asistenci po- svečenih škofov (dr. Ivana Krapca in Roka Vučića krški škof dr. Mahnič. Vsi pogrebni

obredi in maša zadušnica, ki jo je opravil dr. Mahnič so se vršili na staroslovenskem jeziku.

Hrvatska primijera v Lipskem. V kratkem prirede v Lipskem primijero Albini- jeve najnoveje operete „Baron Franjo Trenk“. Oprema stane 20.000 mark. Na odru se bodo videli hrvatski narodni kostumi iz Slavonije bodo svirali tamburaši.

Knežinja Windischgrätz bolna. Cesarjeva unukinja Elizabeta Windischgrätz je obolela in so jo prepeljali v sanatorij Lowy kjer bo operirana.

Čudna bolezen las se je pojavila v vzhodni Švici, izlasi v St. Galenu in sicer med otroci. Vzrok tej bolezni, ki se javlja v odpadanju las, je neka gljivica. Bolezen prenašajo matke.

Kuropatkinova knjiga konfla- rana. Peti zvezek knjige generala Kuropat- kina o rusko-japonski vojni je oblastnija konfiscirala.

10.000 delavcev odpuščenih — „Frankf. Zeitung“ poroča iz New-Jorka, da je Baldwinova tovarnica lokomotiv odpustila 10.000 delavcev.

Listnica uredništva.

Večkrat nam prihajajo prošnje, da bi to ali ono prireditve naznanili na večkrat in se pri tem celo označajo po dva, trije in celo štiri določeni dnevi. Opozorjamo vnovič, da takim željam ne moremo ustrežiti, kajti mi imamo prevrč drugega dela in skrb, da bi mogli voditi še tako evidenco.

MALI OGLASI.

Išče se sobo s hrano za eno osebo v bližini velike vojašnice. Ponudbe na Upravo lista pod „SLOVAN“.

Dojenka išče službo pri kakšni gospoj. Naslov via Guardia št. 33. pritihoje. 209

Proda se omara za obleko, postelja, nočna mizica in še drugo pohištvo. Via del št. 44, II. nad, vrata 15. 207

Študentska posojil. in hranilnica za tržaško občino

v sv. Ivanu pri Trstu regist. zadruga z neomejenim poroštvo.

javlja, da se je preselila v „DOM“ „Obrtnega in konsumnega društva“, št. 810 (pri cerkvi) sv. Ivan

Uradne ure: vsaki dan od 11.—12. dop. in 5.—7. popol., ob nedeljah 11.—12. Ob praznikih se ne uraduje.

Hranilne vloge obrestuje po 4½%. Na 60 dnevno odpoved po 4½%.

Pri višjih vlogah se po dogovoru tudi zvišajo obresti. — Rentni davek plačuje zavod

Priporoča se domače hranilnice (Nabiralnice)

Zavod daje posojila na osebni kredit in vknjižbo.

NAČELSTVO.

Prvi valjčni mlin Josfa Krausa sinovi

Delniška družba v Osijeku.

Glavno zastopstvo

za Trst, okolico, Istro, Goriško in Dalmacijo

Friderik Schwarz, Trst

ulica Valdirivo št. 3

TELEFON 945

ZALOGA POHIŠTVA TOVARN

MIZARSKE ZADRUGE v GORICI-SOLKAN

TRST VIA DEI RETTORII (ROSARIO)

PODRUŽNICE: SPLJET, REKA

PALAČA MARENZI

TELEFON 11631

Patent Eternitov Škrilj Hatschek Asbestov Cementni Škrilj

je najboljši material za pokritje hišnih streh, dvorcev in tovarn. Pošiljajo se povsod lastni delavei, da potrebno delo točno dovršijo. Pripravi material za zavarovanje zida proti mokroti. ZALOGE V VSEH GLAVNIH MESTIH.

Vprašajte vzorce in kataloge v

Portlandcementnih tvornic Dovje (Lengenfeld) Trst, Scala Belvedere št. 1, Telefon 1057

Absolventinja višje dekliške šole in trgov- skega tečaja želi mesto kon- toristinje ali vzgojiteljice. Prijazne ponudbe se prosí pošt „Slovenka 177“ poštnoležeče Ljubljana. 201

Mladenič, kateri je z dobrim uspehom do- vršil kmetijsko šolo, išče službe. Naslov pove Inzeratni oddelek „Edinosti“. 196

Ana udova Gasperčič naznanja sl. občinstvu, da je zopet prevzela dobroznano prodajalno jestvin in pekarno pri sv. Ivanu št. 336. Priporoča se za obilno udeležbo. 208

Poslano.)*

Pomen tistih črk ne razumen, ker nisem toliko učen.

Lepo Vas prosim, da mi odpustite, če sem Vas kedaj razžalil. Stori nisem nikomur žalega, in tako nisem mislil tudi Vam, ker sem bil in hočem ostati pošten delavec.

„ČRKE“.

*) Za čanke pod tem naslovom uredništvo odgovarja le toliko, kolikor mu zakon velja.

ANTON SKERL

mehanik, zapriseženi izvedenec

TRST, Carlo Goldonijev trg št. 11

Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“

Napeljava in zaloga električnih zvončkov, luči in prodaja gramofonov, zornikov, in fonograf. Zaloga priprav za točni pivo. Lastna delavnica za popraviljanje šiv. strojev, koles, motokoles itd.

Velika zaloga pripadkov po tovar. cenah.

TELEFON št. 1734.

Agencija za najeme ::: : kupovanje in prodajo

hiš dvorcev in zemljišč
via Arsenale 2-4 (Piazza Verdi)
— Telefon 14-73 —

Prodajalnica jestvin Peter Peternel, Trst

ulica Giulia 76.

Prodaja: kavo, riž, testenine, sladkor, moko, maslo, mlo, olje, sveže in suho sadje, koštanj, otrobi, sočivje itd.

Poštno pošiljavo na deželo od 5 kg naprej.

Otrobi, moka, oves na drobno in drobno po konkurenčnih cenah.

Vsaki dan sveže blago.

F. Pertot urar
Trst, ulica Poste Nuove 9
Zepne ure najboljših tovarn
Najnovejša stenske ure. Izbor ur za birmo darila. Popravlja po zelo nizkih cenah.

BOGOMIL PINO
bivši urar v Sežani
ima svojo novo
prodajalnico ur
v TRSTU
ulica Vincenzo Bellini št. 13
nasproti cerkvi sv. Antona novega
vsakovrstne verižice po pravih tovar-
niških cenah.

+ „OLLA“ +
priznan kakor najboljša in nepreokali-
va vrsta vseh gumijevih higijskih b.
predmetov in ribjih mehurjev
— OVELETA GARANCIJA —
M. Gal — Trst, Corso 4.
Pojiljate po gl. 2, 3, 4, 5.
Delavnica pasov, klinih pasov, elastič-
nih nogavic, obvez, ravnodržajev, ber-
galj in bidet. Irigatorji od gl. 120 naprej.
Taplamari za vredico K 2, nav. K — 50.

SLIKAR - DEKORATER
Giuseppe de Franceschi
Trst, ul. Ugo Foscolo št. 9
izvišuje vsakojako slikanje sob v
različnem modersem skladu
Tapeciranje s papirjem.
DELO DOVRŠNO GENE ZMERNE.

Ženitna ponudba.
Vdovec 37 let star, prijetne zu-
nanjosti, dobrovoljen s tremi ljubkimi
otroci v starosti od 5—7 let, in z dobro
idočo vže čez 10 let obstoječo večjo
trgovino, v lepem mestu na spodnjem
Štajerskem, želi se z gospodično ali
vdovo v primerni starosti, z doto od
nekaj tisoč kron, poročiti.
Samo resne ponudbe s sliko pro-
sim pod „Zadovoljnost“ poste restante
Maribor poslati.